



МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ СОФИЯ

Проф. Георги Ончев, дм, Ръководител на Катедра по психиатрия и медицинска психология
София 1431, ул. „Св. Г. Софийски“ №1; 02/9230680, email: georgi.onchev@gmail.com

MEDICAL UNIVERSITY SOFIA

Prof. Georgi Onchev, MD, PhD, Department of Psychiatry and Medical Psychology, Head
Sofia 1431, 1 St G. Sofiisky str.; ph/f: +3592/9230680; email: georgi.onchev@gmail.com

РЕЦЕНЗИЯ

на проф. д-р Георги Нейчев Ончев, дм,
от Катедра по психиатрия и медицинска психология
при Медицински Университет (МУ) София,
член на научно жури съгласно Заповед № 3-РК-288/ 13.07.2023 г. на
Ректора на Нов български университет (НБУ)

за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ – едно място в
област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление
7.4. „Обществено здраве“, обявен в „Държавен вестник“, бр. 50/09.06.2023 г.

1. Общо представяне на процедурата

Единствен кандидат, подал документи за участие в конкурса, е д-р Светлозар Методиев Василев, дпс. Представените от него документи и материали са подадени в законоустановения срок и са изцяло в съответствие с процедурата за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ (НРАС на НБУ).

2. Кратки биографични данни и кариерно развитие

Д-р Светлозар Методиев Василев, дпс, е завършил медицина в МУ-София през 1994 г., придобива специалност по психиатрия през 1998 г. и работи в Секцията по социална и консултативна психиатрия към Клиниката по психиатрия на УМБАЛ „Александровска“ от 1995 до 1998 г. От 1998 г. е в групова практика „Аналитика“ (и нейн ръководител от 1999 г.) като психиатър и впоследствие като психоаналитик. Д-р Василев преминава системно обучение по психоанализа към Международната психоаналитична асоциация (2002 – 2008 г.) и се дипломира успешно като психоаналитик през 2008 г. През 2012 г. защитава дисертация за ОНС „доктор“ по психология (клинична психология) в Софийския университет „Св. Кирил и Методий“ на тема „Влияние на неблагополучните събития в детството за възникване на чести психични разстройства в зряла възраст. Епидемиологично проучване“. От 1996 г. е хоноруван, а от 1999 г. – редовен асистент в НБУ.

Д-р Василев участва в изследователски проекти в областите на ранно разпознаване и ранни интервенции при психози и други психични разстройства, епидемиология на честите психични разстройства, детско-юношеско психично здраве и други. От 2010 г. се занимава активно с приложението на психоанализата във възприемането и интерпретирането на киноизкуството.

Медицинското образование и клиничният опит на д-р Василев се съчетават в професионалното му развитие със задълбочена психоаналитична подготовка и практика и широка хуманитарна ориентация. Това съчетание намира израз в работата му като терапевт и изследовател в полето на социалната психиатрия и на кинознанието през призмата на психоанализата. Творческото търсене в гранични зони между условните територии на научните дисциплини предполага и изисква подобна разностранна подготовка и интегративност. Кандидатът е активен участник в много международни научни форуми, сдружения и проектни инициативи и заема авторитетни позиции в международни психоаналитични организации.

3. Научни трудове

Представените научни публикации извън ОНС „доктор” са 15 – 1 монография, 7 статии и 7 глави в колективни монографии. Хабилитационният труд – монография е „Огледало на въображението: психоанализа на филмовото преживяване” (София: Колибри, 2019).

4 от статиите и 2 от главите в сборници са публикувани в международни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, като 4-те статии са в престижни списания с импакт фактор (IF). Останалите 3 статии са в български издания с научно рецензиране.

Общият брой на цитиранията на публикациите на кандидата е 7, като всичките са в чуждестранни източници, реферирани в Scopus и Web of Science (Clarivate). От списъка с цитиранията са изключени самоцитиранията. Доказателственият материал за тези наукометрични показатели е прецизен.

Основно достойнство на публикациите е, че кандидатът е първи автор в повечето от тях – в 8 от статиите, и единствен за монографията и за 6 от главите в сборници. Публикациите с IF са във водещи световни периодики в областта на психиатрията и социалната психиатрия като British Journal of Psychiatry, Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology и Schizophrenia Research, а една от главите в колективните трудове е в сборник на издателската къща Springer Verlag.

Тематично публикациите, представени за участие в конкурса, са в областта на клиничната и социална психиатрия и психоанализата. 4 публикации, както и дисертационният труд, са посветени на неблагополучията в детската възраст и ролята им за възникване на психопатология от кърга на честите психични разстройства в зряла възраст. 1 публикация е в областта на психосоциалните интервенции в кърмаческа възраст, 1 – на социалните неравенства и психичното здраве, 1 – на ранните интервенции при психози, 1 – на психологичната работа с полицаи, и 7 (включително монографията) са в широката

област на психоанализата: от обучителни аспекти, през анализ на потребността от зависимост у шизофренни пациенти до представянето на основни психоаналитични концепти и до приложението на психоанализата в киното.

Езикът на публикациите е прецизен, като стилът е академичен в текстовете, представящи строго изследователски данни, по-вглъден в психоаналитичните текстове и по-близък до свободния наратив в монографията върху психоанализата и киното. Стиловото разнообразие не е самоценно, а следва пътно тематиката.

4. Оценка на научните и творчески приноси

Приносите от публикациите на кандидата могат да бъдат систематизирани в няколко направления.

Проведено е единствено у нас проучване върху ролята на неблагополучията в детска възраст за развитието на по-късна психопатология в зряла възраст. То е част от голямо международно изследване на СЗО (WHO World Mental Health Surveys), което използва структурирано клинично интервю (CIDI) и открива силна връзка между 12-те изследвани неблагополучни обстоятелства в детство и 20-те диагностични категории (по DSM-IV) от кръга на честите психични разстройства в зряла възраст, както и със суицидния риск след години. Епидемиологичната стойност е несъмнена, макар медиаторите между преживяванията в детството и клиничните изяви в зряла възраст да остават недокрай ясни. Представени са разпространението и структурата на неблагополучията в детство у нас.

Европейското проучване върху социалните неравенства и психичното здраве установява връзка между ниското образование, безработицата, инвалидността и живеенето в градове и по-висок риск за нарушения на психичното здраве (при липса на „очаквана“ връзка с доходите). Находките са добър емпиричен ориентир за общественото здравеопазване и правенето на здравни политики.

Публикациите на психоаналитични теми впечатляват със своята задълбоченост и солидна теоретична подготвеност, както в ортодоксална, така и в Клайнианска перспектива, като не спестяват проблематизиране и полемичност, особено с „блокажите и задънените улици“ (цитат от негова публикация) на анализата и психоаналитичната терапия в клиничното ежедневие. Илюстрацията с конкретни клинични случаи от собствената практика придава особена пътност на тези текстове.

В анализа на филма „Три билборда извън Ебинг, Мисури“ и в хабилитационния труд е представена връзката между киното и психоанализата с преходи между различни нива на усети и тълкуване. От една страна, игралният филм провокира преживявания у зрителите, които могат да се свържат с несъзнавани травми и теми у тях. От друга, психоаналитичният прочит на сюжета и героите позволява ниво на разбиране отвъд очевидното и досег до послания, които трудно се поднасят в пряка вербална форма. Взаимното влияние между психоанализата и киноизкуството е представено херменевтично, недидактично и отворено.

Ценни са темите и находките и в останалите публикации – върху ранните интервенции при психози и полицейската „субкултура”, както и в докладите, изнесени на различни форуми (23 на брой), за някои от които може да се съжалява, че не са реализирани като същински публикации.

5. Участие в научни и обучителни проекти

Д-р Василев е участвал в образователен проект „Обучение в психологическа компетентност и създаване на програми от грижи за полицейски служители в България”, финансиран от „IREX Foundation”, (1996-2000 г.) и изследователския проект „Ранни интервенции при психични разстройства”, финансиран от „Женевска инициатива в психиатрията” (2001-2003 г.), и е бил ръководител на здравно-политическия проект „Детско-юношеско психично здраве в разширяваща се Европа: ревизия на политики и практики”, финансиран от Европейската комисия.

6. Преподавателска дейност

Д-р Василев е редовен асистент в НБУ от 24 години. Той провежда обучение в практически умения, клиничен стаж и супервизия в магистърска програма по клинична социална работа и в бакалавърска програма по социална работа. Учебната му натовареност е висока и разнообразна, а обратната информация от анонимни студентски анкети за него е положителна.

Той участва активно и в създаването на нови обучителни програми, посветени на психосоциални интервенции при деца и семейства, управление на здравеопазването и стратегическо лидерство. Преподавателският му стил е интерактивен, с включване на студентите и стажантите в изследователски проекти, екипи и конференции, приобщаване към собствените му творчески начинания и с осигуряването на практически стаж по социална работа и клинична социална работа в ръководената от него групова практика „Аналитика”. Подобно интегриране на преподаването с изследователска дейност, отворена дискусионна среда и реална практика е присъщо на нетрадиционната академичност и е особено полезно при обучение в клинични и социални умения.

7. Клинична дейност

Д-р Василев е теоретично и практически много добре подготвен и компетентен клиницист с холистичен (Gestalt) поглед върху психопатологията, реалистично мислене, изразена терапевтичната нагласа и професионален интегритет. Има особена чувствителност към отношенията пациент – лекар и към биоетичните аспекти на лечението. Същевременно практикува непрекъснато и като психотерапевт с психоаналитична ориентация. Независимо че лечебната дейност не е специфичен критерий за хабилитация, тези качества са неотменна част от комплексното оценяване.

8. Членство в научни организации и професионални дружества и научна активност

Д-р Василев е ръководител на комитета за нови групи в Източна Европа и на групата за психоанализа и кино към Международната психоаналитична асоциация, член на борда на Европейската психоаналитична асоциация и бивш член на Съвета на президентите на Европейската психоаналитична федерация.

Той е организатор на международен научен семинар „Противоречивото разбиране за неутралност в психотерапията и психоанализата”, международна научна конференция на тема „Психоанализа и кино” в НБУ и на поредица от публични обсъждания на игрални филми от психоаналитична перспектива. Участвал е в преводи и съставителството и редакцията на 5 сборници и монографии. Има общо 23 участия в международни конгреси, симпозиуми и конференции.

9. Обобщение и заключение

В таблицата по-долу са представени обобщените данни в количествен вид от различни области на научно-изследователската и преподавателската активност на кандидата, като са съпоставени с изискванията по съответните групи от показатели съгласно НРАС на НБУ и нейното Приложение 2 за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве. Вижда се ясно, че реалните параметри на кандидата надвишават тези на националния закон и на Наредбата на Университета.

Таблица. Съответствие на реалните показатели за научната и преподавателската дейност на кандидата спрямо минималните изисквания на НРАС на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве

Група от показатели	Изисквани от НРАС на НБУ	Реални на кандидата
А (пок. 1)	50	50
Б (пок. 2)	-	-
В (пок. 3 или 4)	100	100
Г (пок. 5-9)	200	213,4
Д (пок. 10-12)	50	105
Е (пок. 13-24)	0	105
Ж (пок. от 25 до края)	50	165
З (пок. от 25 до края)	70	100
И (пок. от 25 до края)	50	100
Общ брой точки	570	938,4

Д-р Василев има висок потенциал за разширяване на своите интелектуални дирекции в модерен интердисциплинарен контекст, както и за предаване на опит и знания на по-млади колеги.

Цялостната оценка на научната и преподавателската дейност на кандидата показва, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ за заемане на академичната длъжност „доцент” в област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве. Това дава основание за категорично положително становище за заемането на академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.4. „Обществено здраве”, от д-р Светлозар Методиев Василев.

П

